

Vägen till uppehållstillstånd och medborgarskap

Berättelse

Om du har kommit till Sverige från ett annat land har du kanske redan hört talas om Migrationsverket. Det är Sveriges centrala utlänningsmyndighet. En myndighet är en del av staten, och just den här myndigheten arbetar med frågor om människor som vill komma till Sverige eller stanna här.

Migrationsverket prövar flera olika sorters ansökningar. Att pröva en ansökan betyder att myndigheten går igenom den och fattar ett beslut. Man kan söka asyl, alltså skydd. Man kan söka uppehållstillstånd för att bo i Sverige en tid, till exempel för att arbeta, studera eller leva tillsammans med sin familj. Man kan söka visum för ett kortare besök. Och man kan ansöka om svenskt medborgarskap. Många av de viktigaste besluten i en människas liv i Sverige tas alltså hos den här myndigheten.

Migrationsverket har också andra uppgifter. Under tiden som många asylsökande väntar på ett beslut ordnar myndigheten boende åt dem. Migrationsverket betalar dessutom ut statlig ersättning till kommuner, eftersom kommunerna tar emot människor som har fått stanna.

Vad händer om man får ett avslag, alltså ett nej? Då är det inte alltid slutet. Ett beslut kan ofta överklagas till en migrationsdomstol, och i vissa fall kan ärendet gå vidare till Migrationsöverdomstolen. Det betyder att en domstol, inte myndigheten själv, prövar beslutet en gång till.

En sak är särskilt viktig att veta: reglerna ändras med tiden. Lagar och förordningar, till exempel utlänningslagen, bestämmer vad som gäller, och politiker kan ändra dem. Därför ska man aldrig lita på gamla uppgifter. Den officiella webbplatsen migrationsverket.se har aktuell information, blanketter, e-tjänster och statistik på flera språk. Där, och inte någon annanstans, hittar du vad som gäller just nu för din egen situation.

Migrationsverket har en lång historia. Myndigheten bildades 1969 och hette då Statens invandrarverk. År 2000 fick den sitt nuvarande namn, Migrationsverket. Huvudkontoret ligger i Norrköping.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
central	viktigast; den som har huvudansvaret
utlänningsmyndighet	myndighet som arbetar med personer från andra länder
pröva	gå igenom en ansökan och fatta ett beslut
asyl	skydd i ett annat land
uppehållstillstånd	ett tillstånd att bo i Sverige en tid

ORD	FÖRKLARING
medborgarskap	att officiellt tillhöra ett land som medborgare
ersättning	pengar man får för att täcka en kostnad
avslag	ett nej på en ansökan
överklaga	be en domstol pröva ett beslut igen
migrationsdomstol	en domstol som prövar beslut i migrationsärenden
förordning	en regel som regeringen bestämmer
aktuell	som gäller just nu

Läsförståelsefrågor

1. Vad är Migrationsverket?
 1. Ett privat företag som säljer flygbiljetter.
 2. Sveriges centrala utlänningsmyndighet, en del av staten.
 3. En skola för vuxna.
2. Vilket av dessa kan man ansöka om hos Migrationsverket?
 1. Körkort och bilförsäkring.
 2. Asyl, uppehållstillstånd, visum och medborgarskap.
 3. Plats på ett gym.
3. Vad kan man göra om man får ett avslag?
 1. Ingenting; beslutet kan aldrig ändras.
 2. Beslutet kan ofta överklagas till en migrationsdomstol.
 3. Man måste lämna landet samma dag.
4. Varför ska man alltid läsa aktuell information på migrationsverket.se?
 1. För att webbplatsen är rolig att läsa.
 2. För att reglerna kan ändras, så gamla uppgifter kanske inte längre stämmer.
 3. För att man måste betala för att läsa andra sidor.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Migrationsverket hette tidigare Statens invandrarverk.
 2. Det är myndigheten själv som prövar ett överklagat beslut igen.
 3. Huvudkontoret ligger i Norrköping.
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Migrationsverket ordnar boende åt många asylsökande under väntetiden.
 2. Reglerna för medborgarskap är exakt likadana varje år.
 3. Migrationsverket betalar ut ersättning till kommuner.
7. Texten säger att reglerna "ändras med tiden". Förklara med egna ord varför det då är viktigt att läsa migrationsverket.se i stället för en gammal text.
8. Varför kan det vara tryggt att veta att ett beslut kan överklagas till en domstol? Svara med stöd i texten.

Facit

1. Sveriges centrala utlänningsmyndighet, en del av staten.
1. Asyl, uppehållstillstånd, visum och medborgarskap.
1. Beslutet kan ofta överklagas till en migrationsdomstol.
1. För att reglerna kan ändras, så gamla uppgifter kanske inte längre stämmer.
1. ja b) nej (det är en domstol, inte myndigheten själv, som prövar igen) c) ja
1. ja b) nej (texten säger att reglerna ändras med tiden) c) ja
- Exempel på svar: Eftersom lagar och regler kan ändras kan en gammal text innehålla uppgifter som inte längre gäller. På migrationsverket.se finns den information som är aktuell just nu, så man riskerar inte att följa fel regler.
- Exempel på svar: Det betyder att beslutet inte bara avgörs av myndigheten ensam. En domstol kan pröva ärendet en gång till, så att man får en ny och oberoende bedömning.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Saklig samhällstext om en myndighet som många elever har egen erfarenhet av. Tema: myndigheter, lagar och rättssäkerhet i Sverige (ansökan, beslut, överklagande, domstol). Ämnet är känsligt – håll diskussionen vid fakta, lag och myndighetens uppdrag och undvik åsikter om migrationspolitiken. Fråga 7 och 8 är inferensfrågor om varför reglerna ändras och vad en överklagandemöjlighet innebär. Låt gärna eleverna jämföra med hur motsvarande frågor sköts i deras egna länder, utan att värdera politiken.

Diskussionsfrågor

- Vilka olika ärenden kan man ha hos Migrationsverket? Känner du till någon som haft kontakt med myndigheten?
- Texten betonar att man alltid ska kontrollera aktuella regler på migrationsverket.se. Varför är det extra viktigt just när regler kan ändras?
- Hur kan man få hjälp att förstå ett beslut eller ett brev från en myndighet på svenska?
- **Skriv (5 meningar):** Beskriv hur en myndighet som sköter frågor om uppehåll, pass eller medborgarskap fungerar i ett land du känner väl. Vad liknar Sverige, och vad är annorlunda?

Källor och faktagranskning

- Migrationsverket: Det här gör Migrationsverket – <https://www.migrationsverket.se/om-migrationsverket/det-har-gor-migrationsverket.html>
- Wikipedia: Migrationsverket (Sverige) – [https://sv.wikipedia.org/wiki/Migrationsverket_\(Sverige\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Migrationsverket_(Sverige))
- Migrationsverket: Lagar och förordningar – <https://www.migrationsverket.se/om-migrationsverket/styrning-och-uppfoljning/lagar-och-forordningar.html>
- Nationalencyklopedin (NE), uppslagsord: Statens invandrarverk – <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/statens-invandrarverk>

Fakta granskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Migrationsverket är Sveriges centrala utlänningsmyndighet och prövar ansökningar om bland annat asyl (skydd), besök och visum, uppehållstillstånd (till exempel för arbete, studier eller familj) och svenskt medborgarskap. Myndigheten bildades som Statens invandrarverk den 1 juli 1969 och bytte namn till Migrationsverket den 1 juli 2000. Huvudkontoret ligger i Norrköping, och myndigheten hör sedan 2017 under Justitiedepartementet. Migrationsverket ordnar också boende för många asylsökande under väntetiden och betalar ut statlig ersättning till kommuner. Den officiella webbplatsen är migrationsverket.se, med aktuell information, blanketter, e-tjänster och statistik på flera språk. Ett avslag (nej) kan ofta överklagas till en migrationsdomstol och i vissa fall vidare till Migrationsöverdomstolen. Maria Mindhammar är generaldirektör (myndighetens chef) sedan 2023. OSÄKERHETER/MYTER: Reglerna för asyl, uppehållstillstånd och medborgarskap styrs av lagar och förordningar (till exempel utlänningslagen) och ändras över tid – texterna anger därför INTE exakta krav, väntetider, avgifter eller statistiksiffror, utan hänvisar genomgående till migrationsverket.se för aktuella uppgifter. Antalet anställda varierar mycket över tid (uppgifter pekar på flera tusen, som mest omkring 8 000 åren efter 2015 och därefter färre) och anges inte i texten; aktuell siffra finns i Migrationsverkets årsredovisning. Det finns flera migrationsdomstolar i landet och en Migrationsöverdomstol; antal och orter hålls allmänt. Ämnet är känsligt – texterna håller sig strikt till fakta, lag och myndighetens uppdrag, utan politik eller värderingar om migrationspolitiken.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.